

2000

GLAVNI SPONZORI

NARODNA BANKA JUGOSLAVIJE

POSREDOVANJE U PROMETU NEPOKRETNOSTI

POSREDOVANJE U PROMETU NEPOKRETNOSTI

N IŠKO SAVETOVANJE

IZAZOVI TRANSFORMACIJE
U REALNOM I FINANSIJSKOM
SEKTORU SRBIJE

PROGRAMSKO ORGANIZACIONI ODBOR

PREDSEDNIK ODBORA: Nikola Stevanović
Stojan Dabić
Dragan Đuričin
Danilo Suković
Boban Stojanović
Zoran Arandelović
Borko Krstić

ODGOVORNI UREDNICI: Nikola Stevanović
Stojan Dabić
Dragan Đuričin

Grafički dizajn, korice, Julijana Tomović Stojanović
kompjuterski slog:

Štampa: "Prosveta" - Vojvode Gijka 14, Niš

Tiraž: 400 primeraka

SADRŽAJ

PREDGOVOR

PLENARNA SEDNICA

Dragan Đuričin: Sistemske, tranzicione i interne pretnosti koje
transformacije privrede
Stojan Dabić: Transformacija finansijskog sektora

SEKCIJA TRANSFORMACIJA FINANSIJSKOG SEKTORA

Vojin Bjelica: Ograničenja funkcija banaka u servisiranoj realnog sektora 33
Đorđe Đukić: Efikasnost konverzije potraživanja
u akcije banaka kao mehanizma restrukturiranja banaka i preduzeća 35
Leposava Kalačević: Zakonski projekti regulacije
finansijskih tržišta 39
Nikola Arandelović: Uloga banaka u prometu kratkoročnih
hartija od vrednosti 77
Periša Ivanović: Investiciono bankarstvo
u procesu privatizacije 84

SEKCIJA PREPRIVATIZACIONI PROCESI U PREDUZEĆIMA

Jovan Ranković: Privatizacija i sanacije 87
Vladimir Čupić: Procena osiguravajućih kompanija
međunarodna i domaća praksa 108
Blagoje Novičević: Prinosna i konačna
vrednost preduzeća: optimizam ili opreznost 116

SEKCIJA POSLEPRIVATIZACIONI PROCESI U PREDUZEĆIMA

Jovan Todorović: Strategija akcionarskog preduzeća 129
Radostav Senić: Krizni menadžment i strategija
zaokreta akcionarskog preduzeća 139

©2000. Savez ekonomista Srbije

Sva prava zadržana. Ni jedan deo ove knjige ne može biti reprodukovana, presnimavan ili prenošen bilo kojim sredstvom, elektronskim, mehaničkim, za kopiranje, za snimanje ili na bilo koji drugi način, bez prethodne saglasnosti izdavača.

Verica Babić: Razvoj mehanizama korporativnog upravljanja u postprivatizacionom periodu	153
Zoran Jeremić: Sekundarno trgovanje akcijama iz svojinske transformacije - uloga berze	163
Mila Korugić-Milošević: Forensic postprivatizacionog procesa iskustva u zemljama Centralne Evrope	173

SEKCIJA TRANSFORMACIJA FINANSIJSKOG SEKTORA

Idrograg Jovanović i Jadranka Đurović-Todorović: Uloga i funkcije komercijalnih banaka u tržišnim privredama	185
Borko Krstić i Srdan Marinković: Koncept efikasnog bankarskog sistema	197
Miroslav Todorović: Operacije sa kontrolnim paketom akcija	209

SEKCIJA PREPRIVATIZACIONI PROCESI U PREDUZEĆIMA

Stavo Janošević: Upravljanje promenama kao način otklanjanja otpora poslovnoj transformaciji	223
Dragiša Grozdanović: Efikasnost preduzeća u uslovima vlasničke transformacije	232
Ljiljana Stankević i Boban Stojanović: Tržišna infrastruktura i transformacija preduzeća	238

SEKCIJA POSLEPRIVATIZACIONI PROCESI U PREDUZEĆIMA

Blagoje Paunović: Finansijska strategija tokom i posle privatizacije	249
Nataša Joković: Merenje uspeha akcionarskog preduzeća	259
Nebojša Janičijević i Goran Petković: Model sistema kompenzacije u decentralizovanom akcionarskom preduzeću	269

PLENARNA SEDNICA

Ratko Banović: Monetarna politika i poslovanje banaka	279
Mileta Bahević: Stanje banaka u bankarskom sektoru SRJ	290

P

REDGOVOR

Savez ekonomista Srbije (skraćeno SES) u saradnji sa Društvom ekonomista Niša tradicionalno organizuje druge nedelje maja meseca u Nišu savetovanje koje pokriva problematiku organizacije i funkcionisanja osnovnih privrednih subjekata (preduzeća i banaka). Tema ovogodišnjeg savetovanja nosi naslov:

"Izazovi transformacije u realnom i finansijskom sektoru Srbije".

Savetovanje se održava u Duvanskoj industriji Niš. Misija ovogodišnjeg savetovanja je konstruktivan doprinos ekonomske struke transformacionim procesima u privredi Srbije u finansijskom i realnom sektoru. Princip rada SES-a je da kao autore priloga poziva renomirane ekonomiste prema scenariju koji pravi selektor savetovanja i programski odbor. Selektor savetovanja u Nišu je Prof. dr Nikola Stevanović član predsedništva SES-a i predsednik Komisije za ekonomiku preduzeća. U Programsko-organizacionom odboru se nalaze:

1. Prof. dr Nikola Stevanović
2. Prof. dr Stojan Dabić
3. Prof. dr Dragan Đuričin
4. Prof. dr Boban Stojanović
5. Prof. dr Zoran Arandjelović
6. Dr Danilo Šuković
7. Prof. dr Borko Krstić

U grupi autora po pozivu nalaze se profesori ekonomije, predstavnici relevantnih državnih organa i institucija kao i poslovni konsultanti.

Savetovanje ima dva dela: plenarni i sekcijski. Predviđene su tri sekcije: (a) sekcija transformacije finansijskog sektora, (b) sekcija preprivatizacioni procesi u preduzećima, i (c) sekcija posleprivatizacioni procesi u preduzećima. Sekcija transfor-

U PRAVLJANJE PROMENAMA KAO NACIN OTKLANJANJA OTPORA POSLOVNOJ TRANSFORMACIJI

UVOD

Na pragu novog milenijuma svedoci smo brojnih i značajnih promena: ekonomskog, tehnološkog, političkog i socijalnog karaktera i novih izazova s kojima se suočava menadžment savremenog preduzeća. Sve je veći pritisak na organizacije da se menjaju, i to kako u privatnom tako i u javnom sektoru, u proizvodnji roba i u proizvodnji usluga, kod velikih i kod malih, kod profitno i kod neprofitno usmerenih organizacija. Svedoci smo, isto tako, da se zahvaljujući različitoj uspešnosti u suočavanju sa nastupajućim promenama preuređuje relativni položaj pojedinih zemalja, njihova industrijska osnova, bogatstvo i moć. U uslovima novih izazova i neizvesnosti na značaju sve više dobija sposobnost upravljanja promenama. Zato sposobnost preduzeća da se suoči sa promenama u sve većoj meri opredeljuje njihov uspeh. Za neka preduzeća izazov nije samo u programu promena već u tome što strategiju i strukturu treba menjati stalno. To istovremeno pretpostavlja sposobnost stvaranja novih prednosti uništavanjem postojećih. Održavanje i unapređenje konkurentne prednosti zahteva od preduzeća da na sebi primene neku vrstu akta "kreativne destrukcije". Maksimalno da "ništa ne uspeva kao uspeh" može se preformulisati u maksimumu da "ništa ne propada kao uspeh".

Jedna od deprimirajućih činjenica naše poslovne prakse je da još uvek veliki broj preduzeća teži zadržavanju stvari onakvim kakve jesu. Ogroman je raskorak između urgentnosti potrebe za poslovnom transformacijom naših preduzeća i onog što se u realnom poslovnom životu stvarno preduzima. Razlog za to je što još uvek ne postoji jasno izražen ni podsticaj ni interes ključnih stekeholdera. Uzrok ovakvog stanja nije samo u opštem stanju privrednog ambijenta za koji se ne može reći da stimuliše propulzivni tip privređivanja, inovativnost i stalna unapređenja, razvoj menadžerskih veština, liderskih sposobnosti i preduzetničkih sklonosti, već i u stavu top

* Ekonomski fakultet u Kragujevcu

